

ARBEJDSMARKED

2017:9 • 24. oktober 2017

Dagpenge ved graviditet, fødsel og adoption 2016

Resumé: I 2016 holdt 106.000 kvinder orlov med dagpenge på grund af fødsel eller adoption, og det samme gjorde 58.000 mænd. Det samlede antal dagpengeuger steg med 5,7 pct. i forhold til 2015. Mændenes antal uger steg med 9,6 pct. og kvindernes med 5,3 pct. Antallet af mænd, der holdt barselsorlov i 2016, steg med 8,3 procent, og antallet af kvinder med 3,8 pct. De samlede udbetalte beløb steg for mændenes vedkommende med 20,4 pct., hvilket er en relativt stor stigning. Det totale beløb udbetalt i 2016 til kvinder på barsel steg med 5,3 pct. Fædrene står med 10 pct. stadig for en mindre del af den samlede orlov, omend andelen er svagt stigende. For hver fødsel i 2015, hvor begge forældrene holdt barselsorlov, holdt forældrene i gennemsnit 333 dages orlov efter fødslen. Heraf holdt faderen de 37½ dage og moderen de 295½. Der er dog geografiske forskelle. I Vestjylland, for eksempel, var de tilsvarende tal 335 dage, med 28 dage til faderen og 307 til moderen.

Kort om statistikken: Statistikken bygger på Udbetaling Danmarks udbetaling af dagpenge. Kun erhvervsaktive (herunder arbejdsløse) kan modtage dagpengene. Der offentliggøres 2 typer af opgørelser: Den traditionelle opgørelse er kalenderårsbaseret og viser, hvor mange der har haft orlovsdage i året uanset tidspunktet for fødslen. Den anden type tager udgangspunkt i en forældreårgang. Det optælles, hvor mange orlovsdage der er holdt i forbindelse med fødslen, uanset om orloven er afholdt i forskellige kalenderår.

Orlov i 2016

Oversigtstabel 1.

Udgifter til dagpenge ved graviditet, fødsel og adoption mv., antal personer og antal dagpengeuger

	2013	2014	2015	2016
	udbetalte beløb, mio. kr.			
I alt	9 210	9 210	9 510	10 445
Mænd	847	847	912	1 098
Kvinder	8 363	8 363	8 598	9 347
Modtagere, antal personer med dagpenge i året				
I alt	150 689	150 689	155 613	163 934
Mænd	51 019	51 019	53 863	58 330
Kvinder	99 670	99 670	101 750	105 604
	1.000 dagpengeuger i året, uger			
I alt	2 730	2 730	2 721	2 877
Mænd	241	241	251	275
Kvinder	2 489	2 489	2 470	2 602

Udgifterne steg mere end antallet af dage på barsel

Udbetalte dagpengebeløb

Det samlede udbetalte dagpengebeløb ved graviditet, fødsel og adoption var i 2016 10.455 mio. kr. – en stigning på 9,8 pct. i forhold til 2015. Efter et fald i 2015 på 5,3 pct. for mændenes vedkommende steg mændenes udbetalte dagpenge på grund af barsel i 2016 med 20,4 pct. I samme periode steg det maksimale dagpengebeløb med 1 pct., så renset for dyrtid er stigningen stadig tæt på de tyve procent. Da antallet af uger på barsel holdt af mænd i 2016 kun steg med 9,6 pct., skal en del af forklaringen søges andre steder, årsafgrænsningen fx. Det er dog ikke usædvanligt, at det totale beløb udbetalt til mænd på barsel svinger fra det ene år til det andet.

For kvindernes vedkommende steg det samlede udbetalte beløb med 8,7 pct., mens antallet af uger på barsel i 2016 kun steg med 5,3 pct. Så også for kvinderens vedkommende skal en del af forklaringen på stigningen i det udbetalte beløb søges andres steder.

Antal modtagere Antallet af personer med dagpenge steg med 5,3 pct. for begge køn under et. Stigningen fordelte sig på de to køn med 8,3 pct. til mændene og 3,9 pct. til kvinderne. I alt 105.604 kvinder modtog på et eller andet tidspunkt dagpenge i 2016 mod 58.330 mænd. Når antallet af kvinder, der i 2016 modtog dagpenge på grund af barsel, er langt større end tallet for børn født i 2016, skyldes det, at flertallet af de kvinder, der fødte året før, altså i 2015, ikke var færdige med at holde barselsorlov i 2016, og derfor tæller med i statistikken for både 2015 og 2016.

Antal fødte børn I 2016 blev der født 61.614 børn i Danmark mod 58.205 i 2015, hvilket er en stigning på 5,9 pct. Det samlede antal uger på orlov i forbindelse med fødsel eller adoption steg med 5,3 pct. for kvindernes vedkommende og med 9,6 pct. for mændenes. Antallet af forældrepar, der kan modtage dagpenge på grund af fødsel, er dog ikke det samme som antallet af fødte børn. Der er mange forældre, der ikke opfylder lovens betingelser for at kunne modtage dagpenge, hvortil kommer, at antallet af tvillingefødsler skal trækkes fra, og indvandring lægges til.

Årsafgrænsning De ovenfor nævnte 10.455 mio. kr. inkluderer udbetalinger til 10.459 mænd og 16.382 kvinder, der ikke holdt orlov i 2016, men i 2016 modtog dagpenge vedrørende orlov holdt i 2015. For disse personer er pengene talt med i oversigtstabel 1 og 2, men det er personer eller dagene ikke. Da antallet af personer og beløbenes størrelse, hhv. 122 mio. kr. for mænd og 278 mio. kr. for kvinder, er væsentligt større end ved årsafgrænsningen mellem 2014 og 2015, hhv. 88 pct. og 46 pct. større, er disse beløb en væsentlig del af forklaringen på, at de totale udgifter til barsel er steget mere end antallet af uger med dagpenge er steget.

Modsvarende er der i 2016 10.142 mænd og 15.775 kvinder, hvor (dele af) orloven er holdt i 2016, men hvor udbetalingen først blev bogført i begyndelsen af 2017. For disse personer er der for 2016 talt personer og dage, men ikke penge. Beløbene er 27 mio. kr. og 87 mio. kr. for hhv. mænd og kvinder.

Forældrenes brug af dagpengeordningen

Oversigtstabel 2. Antallet af forældrepar

	2013		2014		2015		2016*	
	antal	pct.	antal	pct.	antal	pct.	antal	pct.
Forældreårgang i alt	56 262	100,0	57 539	100,0	59 019	100,0	61 726	100,0
Orlovsfordelingstype:								
Far og mor, og begge holder orlov ..	30 772	54,7	31 053	54,0	31 865	54,0	32 855	53,2
Far og mor, men kun mor holder orlov	12 034	21,4	12 233	21,3	12 462	21,1	13 252	21,5
Far og mor, men kun far holder orlov	4 954	8,8	5 115	8,9	5 320	9,0	5 834	9,5
Far og mor, og ingen holder orlov ...	7 005	12,5	7 484	13,0	7 741	13,1	7 993	12,9
Kun mor, og mor holder orlov	607	1,1	700	1,2	695	1,2	837	1,4
Kun far, og far holder orlov	51	0,1	40	0,1	37	0,1	30	0,0
Kun mor, og mor holder ikke orlov ...	573	1,0	648	1,1	587	1,0	624	1,0
Kun far, og far holder ikke orlov	90	0,2	92	0,2	88	0,1	62	0,1
To kvinder, og begge holder orlov ...	126	0,2	116	0,2	159	0,3	151	0,2
To kvinder, kun mor holder orlov	39	0,1	37	0,1	43	0,1	53	0,1
To kvinder, kun medmor holder orlov	-	0,0	12	0,0	11	0,0	13	0,0
To kvinder, ingen af dem holder orlov	11	0,0	9	0,0	11	0,0	22	0,0

*Tallene for 2016 er foreløbige, fordi 2016 er opgjort på grundlag af data for 18 måneder, hvor de øvrige år er opgjort på grundlag af data for 24 måneder.

Oversigtstabel 2 viser, hvor mange forældre der er brugere af barselsdagpengeordningen, og tabellen viser tillige, i hvor mange tilfælde barnet har to forældre, og hvis det har, om de begge, den ene eller ingen af dem har modtaget barselsdagpenge.

Forældreårgang

Forældreårgang er her defineret som antallet af "par" af personer, som er blevet forældre til et barn født i løbet af det pågældende år, og hvor barnet er at finde i Danmarks Statistiks befolkningsregister i fødselsåret eller året efter, eller hvor barnet kan findes i barselsdagpengeregisteret. Et par kan i det tilfælde, hvor der ikke findes registeroplysninger om både faderen eller moderen, godt bestå af en enkelt person. Hvis et par får tvillinger, tæller de kun en gang som forældrepar. Får et par derimod to børn i løbet af året, der ikke er tvillinger, tæller parret to gange som forældrepar. Hvis en mand i løbet af året får barn med to forskellige kvinder, vil han indgå i to par. Det tilsvarende gælder for en kvinde, der får to børn med to forskellige mænd. Et forældrepar kan ligeledes bestå af to kvinder, medens forældrepar bestående af to mænd i praksis forekommer så sjældent, at der ikke er taget særskilt hensyn til denne kategori.

Faldet i antal forældrepar er ophørt

Som det ses af oversigtstabel 2 har antallet af forældre været stigende de sidste par år. I 2014 var tallet 57.539, i 2015 59.019 og er i 2016 steget til 61.726. Men sammenlignet med de 65.172 forældrepar i 2008 er antallet af forældrepar i 2016 stadig det mindre tal.

Ikke alle forældre får barselsdagpenge. Ifølge tabel 2 gælder det for 14 pct. af forældreårgangen for både 2014, 2015 og 2016, at forældreparret ikke fik dagpenge. Enten fordi ingen i parret var berettigede, eller fordi den berettigede ikke benyttede sig af sin ret til dagpenge. I 2016 var det 53 pct., hvor både far og mor fik dagpenge, medens det for 33 pct. af parrene kun var én voksen, der fik dagpenge. Når 2016 tallene opdateres med de sidste seks måneder af 2017, vil de 53 pct. (53,2 pct.) formegentlig stige med ca. 1 procentpoint.

Derudover viser oversigtstabel 2, at det i fortolkningen af statistiske nøgletal for barsel er afgørende at holde sig for øje, hvilke grupper der er medtaget i en beregning. Hvis store grupper af personer uden adgang til barselsdagpenge indgår, skal udviklingen i statistiske nøgletal tolkes i overensstemmelse hermed.

Dagpengeregler

De gældende regler er uændrede siden 2002. Moderen kan holde 4 ugers graviditetsorlov, 14 ugers barselorlov og 32 ugers forældreorlov. Faderen kan holde 2 ugers barselorlov og 32 ugers forældreorlov. For forældreorloven gælder, at forældreparret tilsammen højst kan modtage, hvad der svarer til den maksimale dagpengesats i 32 uger. Forældreorloven kan forlænges med op til 14 uger mod en nedsættelse af dagpengene, således at den samlede udbetaling kommer til at svare til 32 ugers udbetaling uden nedsættelse.

Barselsloven er ikke det eneste regelsæt, der bestemmer vilkårene for nybagte mødre og fædre. Arbejdsmarkedets overenskomster har også betydning. Overenskomsterne kan i nogle tilfælde påvirke forældrenes brug af barselsloven, fordi der i nogle overenskomster er gunstigere vilkår for den barslende end i andre. Det vil dog føre for vidt at komme ind på de bestemmelser, arbejdsmarkedets mange overenskomster indeholder vedrørende graviditet og barsel, og hvilke gyldighedsperioder disse bestemmelser har eller har haft.

Dagpengenes størrelse

Det maksimale dagpengebeløb pr. uge reguleres én gang årligt og udgjorde 4.075 kr. i 2014, 4.135 kr. i 2015 og 4.180 kr. i 2016. Det faktiske dagpengebeløb kan dog blive mindre, hvis den pågældende dagpengemodtager har haft en lavere normal arbejdsindtægt (efter arbejdsmarkedsbidrag) end det maksimale dagpengebeløb – det kan skyldes en lav timeløn eller deltidsarbejde. Dagpengene bliver også nedsat, hvis dagpengemodtageren delvist har genoptaget arbejdet.

*Teknisk beregning af
dagpenge pr. uge*

En dagpengeuge er opgjort som 1/7 af antallet af dage fra den første til den sidste dag med dagpenge. For en person med en normal 5-dages arbejdsuge betyder det, at et fravær mandag til fredag opgøres som 5/7 dagpengeuge. Et fravær fredag til tirsdag tæller også for 5/7 dagpengeuge. Dagpengene udbetales efter antallet af tabte arbejdsdage. I det første tilfælde udbetales dagpenge derfor for en fuld uge selv om orloven kun er beregnet til 5 dage, mens der i det andet tilfælde kun udbetales for 3 tabte arbejdsdage. Især i forbindelse med korterevarende orlovsforløb spiller weekenddage uden dagpenge en rolle for beregningen af beløbet pr. uge.

Oversigtstabel 3 giver hovedtal for alle perioder med udbetalinger i 2015 og 2016.

Oversigtstabel 3.

Udgifter til dagpenge, antal personer og antal dagpengeuger i året

	2015			2016		
	Personer med orlov i året	Beløb	Dag- penge- uger i året	Personer med orlov i året	Beløb	Dag- penge- uger i året
	antal	mio. kr.	1.000 uger	antal	mio. kr.	1.000 uger
Mænd og kvinder:						
Graviditet, fødsel og adoption i alt . . .	155 613	9 510	2 721	163 934	10 445	2 877
Graviditet	58 371	1 376	388	61 903	1 564	403
2 uger efter fødsel	38 002	267	69	41 355	316	74
Fødsel første 14 uger	61 856	2 358	627	65 316	2 614	661
Fødsel, 32 uger fælles orlov	102 440	5 293	1 452	108 622	5 731	1 556
Udskudt orlov inden 9 år						
Aftalebaseret forlængelse på deltid	10 040	134	162	10 512	137	160
Adoption, bortadoption, graviditets- betinget sygdom	655	38	10	620	32	9
Pasning af alvorligt syge børn	1 897	44	13	2 015	50	14
Mænd:						
Fødsel og adoption i alt	53 863	912	251	58 330	1 098	275
2 uger efter fødsel	37 839	266	69	41 182	315	74
Fødsel første 14 uger	226	5	1	257	6	1
Fødsel, 32 uger fælles orlov	24 849	609	165	27 440	738	182
Udskudt orlov inden 9 år						
Aftalebaseret forlængelse på deltid	1 180	15	11	1 389	18	12
Adoption, bortadoption	86	2	0	69	1	0
Pasning af alvorligt syge børn	844	16	4	967	19	5
Kvinder:						
Graviditet, fødsel og adoption i alt . . .	101 750	8 598	2 470	105 604	9 347	2 602
Graviditet	58 371	1 376	388	61 903	1 564	403
2 uger efter fødsel	163	1	0	173	1	0
Fødsel første 14 uger	61 630	2 353	626	65 059	2 608	660
Fødsel, 32 uger fælles orlov	77 591	4 685	1 286	81 182	4 992	1 374
Udskudt orlov inden 9 år						
Aftalebaseret forlængelse på deltid	8 860	119	151	9 123	119	148
Adoption, bortadoption, graviditets- betinget sygdom	569	36	9	551	31	8
Pasning af alvorligt syge børn	1 053	28	9	1 048	30	8

*Moderens andel
af de 32 ugers
fælles orlov er størst*

Af oversigtstabel 3 fremgår det fx, at moderens andel af den fælles orlov på 32 uger med mulighed for forlængelse stadig er langt større end mandens, såvel når der ses på beløbet som på antallet af uger. Denne form for orlov kan frit deles mellem forældrene, men parrene har kun i meget begrænset omfang benyttet sig af denne mulighed. Fædrenes andel af det samlede antal orlovsuger inden for de 32 uger udgjorde i 2016 11,7 pct., hvilket er lidt højere end året før (11,2 pct.).

Oversigtstabel 4 dækker orlovsperioder, der er indledt og afsluttet i 2016. Ved kun at medtage disse perioder opnås, at efterreguleringer i mindre grad spiller ind, og at dagpengene for alle perioder er beregnet ud fra satsen i 2016.

Oversigtstabel 4. Antal dagpengemodtagere og dagpenge pr. uge. Kun orlovsperioder begyndt og sluttet i 2016

	I alt	Med re- fusion til arbejds- giver	Med ud- betaling til sik- rede	I alt	Refu- sion til arbejds- giver	Udbetalt til sik- rede
	antal modtagere			dagpenge pr. uge		
Mænd og kvinder:						
Graviditet, fødsel og adoption i alt	130 686	93 889	56 305	3 566	2 127	1 439
Graviditet	43 141	34 477	10 746	3 593	2 794	799
2 uger efter fødsel	37 713	32 540	5 389	4 234	3 673	561
Fødsel første 14 uger	36 355	27 478	10 430	3 569	2 692	877
Fødsel, 32 uger fælles orlov						
Udskudt orlov inden 9 år	57 003	34 320	37 596	3 686	1 483	2 203
Aftalebaseret forlængelse på deltid	5 290	840	4 505	1 062	147	915
Adoption, bortadoption, graviditets-betinget sygdom	378	311	106	3 839	2 739	1 101
Pasning af alvorligt syge børn	1 497	1 110	470	3 633	2 558	1 075
Mænd:						
Fødsel og adoption i alt	54 321	43 683	13 077	4 005	3 003	1 002
2 uger efter fødsel	37 563	32 406	5 373	4 234	3 672	562
Fødsel første 14 uger	183	138	51	3 897	2 905	992
Fødsel, 32 uger fælles orlov	22 824	16 406	7 834	4 006	2 790	1 216
Udskudt orlov inden 9 år						
Aftalebaseret forlængelse på deltid	986	489	514	1 737	780	957
Adoption, bortadoption	57	47	14	4 112	3 289	824
Pasning af alvorligt syge børn	759	553	257	3 813	2 709	1 104
Kvinder:						
Graviditet, fødsel og adoption i alt	76 365	50 206	43 228	3 500	1 995	1 505
Graviditet	43 141	34 477	10 746	3 593	2 794	799
2 uger efter fødsel	150	134	16	4 174	3 723	450
Fødsel første 14 uger	36 172	27 340	10 379	3 568	2 692	877
Fødsel, 32 uger fælles orlov	34 179	17 914	29 762	3 612	1 179	2 433
Udskudt orlov inden 9 år						
Aftalebaseret forlængelse på deltid	4 304	351	3 991	976	67	910
Adoption, bortadoption, graviditets-betinget sygdom	321	264	92	3 823	2 705	1 118
Pasning af alvorligt syge børn	738	557	213	3 491	2 439	1 052

Anm.: Perioder og udbetalinger, der vedrørende 2016, men først er blevet indberettet i første halvår 2017 er medtaget, mens perioder med et estimeret sluttidspunkt ikke er medtaget.

Mændene får fortsat de højeste dagpenge

For alle perioder under ét var dagpengene i 2016 i gennemsnit 505 kr. højere for mændene end for kvinderne. Det tilsvarende tal for 2015 var 483 kr.

Det største beløb pr. uge findes for mændenes 2-ugers fædreorlov. Dette beløb er dog ikke meget større end kvindernes dagpenge under deres 2 ugers fædreorlov. Det er imidlertid kun kvinder, der lever i registreret partnerforhold, der kan holde fædreorlov.

De laveste beløb findes ikke overraskende for den aftalebaserede forlængelse på deltid, hvor dagpengebeløbet er nedsat i forhold til, hvor mange timer der arbejdes, og nedsat i forhold til, hvor mange uger der forlænges.

Refusion til arbejdsgiver eller udbetaling til sikrede

Ud af 130.686 dagpengemodtagere (heraf 76.365 kvinder) var der for 93.889, svarende til 71,8 pct., (for kvinder 65,7 pct.) tale om, at der i hele eller dele af orlovsperioden blev udbetalt dagpenge som refusion til arbejdsgiveren, hvilket betyder, at de pågældende har fået hel eller delvis løn under graviditet og barsel.

Af oversigtstabel 4 kan man udlede, at 36.797 personer (heraf 26.159 kvinder) udelukkende fik barselsdagpenge i form af en direkte udbetaling – dvs. tilfælde, hvor den pågældende ikke har fået løn, bl.a. selvstændige og arbejdsløse. De tilsvarende tal for 2015 var 33.226 for begge køn heraf 23.941 kvinder.

Oversigtstabel 5 viser alle orlovsperioder med starttidspunkt i 2016, hvad enten orlovsperioden sluttede i 2016 eller ej.

Oversigtstabel 5. Alle orlovsperioder med starttidspunkt i 2016 efter art og køn

	Alle orlovsperioder med starttidspunkt i året		Heraf orlovsperioder med sluttidspunkt senest 30.06.2017	
	personer	antal perioder	personer	antal perioder
Mænd og kvinder:				
Graviditet, fødsel og adoption i alt	139 422	280 924	138 831	262 869
Graviditet	49 037	61 774	48 875	61 498
2 uger efter fødsel	38 585	38 857	38 585	38 857
Fødsel første 14 uger	48 032	59 400	47 866	52 831
Fødsel, 32 uger fælles orlov	84 323	108 110	76 699	98 416
Udskudt orlov inden 9 år				
Aftalebaseret forlængelse på deltid	7 845	9 977	6 792	8 601
Adoption, bortadoption, graviditetsbetinget sygdom	465	710	459	679
Pasning af alvorligt syge børn	1 784	2 096	1 686	1 987
Mænd:				
Fødsel og adoption i alt	56 006	75 855	55 910	75 502
2 uger efter fødsel	38 430	38 702	38 430	38 702
Fødsel første 14 uger	208	219	207	215
Fødsel, 32 uger fælles orlov	25 271	34 291	25 091	34 060
Udskudt orlov inden 9 år				
Aftalebaseret forlængelse på deltid	1 200	1 595	1 144	1 515
Adoption, bortadoption	61	85	61	84
Pasning af alvorligt syge børn	865	963	831	926
Kvinder:				
Graviditet, fødsel og adoption i alt	83 416	205 069	82 921	187 367
Graviditet	49 037	61 774	48 875	61 498
2 uger efter fødsel	155	155	155	155
Fødsel første 14 uger	47 824	59 181	47 659	52 616
Fødsel, 32 uger fælles orlov	59 052	73 819	51 608	64 356
Udskudt orlov inden 9 år				
Aftalebaseret forlængelse på deltid	6 645	8 382	5 648	7 086
Adoption, bortadoption, graviditetsbetinget sygdom	404	625	398	595
Pasning af alvorligt syge børn	919	1 133	855	1 061

Anm.: I tabellen tælles perioder, også perioder, der vedrører 2016, men først er blevet indberettet i første halvår 2017.

Sammenhængen mellem alle sager og afsluttede sager

Oversigtstabel 5 afspejler, at forældreorloven på 32 uger kan deles i småbidder – fx fordi forældrene vælger på skift at tage orlov. Den kan også opdeles ved, at fx moderen genoptager arbejdet delvis – fx arbejder 3 dage om ugen og får dagpenge i 2 dage. Ved en sådan opdeling, vil orloven komme til at bestå af et antal afsluttede perioder, der hver især er ret korte.

Antal fødte og antal kvinder med orlov

Oversigtstabel 6 på næste side viser antallet af kvinder, der har modtaget dagpenge de første 14 uger efter en fødsel i året (fødselsorlov), sammenlignet med antallet af mødre i alt. Moderens alder er opgjort ved barnets fødsel.

Oversigtstabel 6. Antal kvinder med barselsdagpenge i forhold til alle kvinder i forældreårgangen. 2016

Moderens alder ved årets afslutning	Kvinder i forældreårgangen	Kvinder med dagpenge	Kvinder med dagpenge i pct. af alle kvinder i aldersgruppen
	antal		pct.
I alt	61 621	47 053	76
Under 20 år	647	74	11
20-24 år	6 766	3 222	48
25-29 år	20 678	15 541	75
30-34 år	20 737	17 464	84
35-39 år	10 456	8 862	85
40-44 år	2 226	1 809	81
45 år eller mere	111	81	73

Anm.: Bemærk at Tabel 6 er beregnet for forældreårgang 2016. Tabellerne 8 (tabel 11 undtaget) og frem er beregnet for forældreårgang 2015.

76 pct. af de
nybagte mødre
modtager dagpenge

76 pct. af de nybagte mødre har modtaget dagpenge i forbindelse med fødslen. Ifølge loven har mødrene ikke bare ret til, men også pligt til at holde orlov fra arbejdet de første 2 uger efter fødslen. Det må derfor antages, at de 24 pct., der ikke holdt orlov, omfatter kvinder, der ikke er tilknyttet arbejdsmarkedet. Det er de lidt ældre og dermed formentlig lidt mere på arbejdsmarkedet veletablerede kvinder, der har de højeste procenter for brug dagpengeordningen.

Fordeling
på landsdele

I oversigtstabel 7 er det udbetalte beløb og antallet af dagpengeuger fordelt på landsdele.

Oversigtstabel 7.

Udgifter samt antal dagpengeuger ved graviditet, fødsel og adoption mv. fordelt efter køn og landsdele. 2016

	Udbetalte beløb i året – også vedr. tidligere år			Dagpengeuger i året			Antal personer med orlovsdage i året		
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt
	mio. kr.			1.000 uger			antal		
I alt	1 098	9 347	10 445	275	2 602	2 877	58 330	105 604	163 934
Byen København	279	1 780	2 059	69	472	541	12 343	19 710	32 053
Københavns Omegn	120	942	1 062	29	252	282	5 681	10 250	15 931
Nordsjælland	79	640	719	19	170	189	3 866	6 964	10 830
Bornholm	4	37	42	1	10	12	234	424	658
Østsjælland	45	393	438	11	105	116	2 265	4 200	6 465
Vest- og Sydsjælland	72	721	793	18	200	218	4 200	8 044	12 244
Fyn	74	683	756	19	195	214	4 217	7 954	12 171
Syddjælland	109	1 083	1 192	28	319	347	6 777	12 930	19 707
Østjylland	165	1 497	1 661	42	423	465	9 395	17 280	26 675
Vestjylland	66	679	745	17	200	217	4 347	8 086	12 433
Nordjylland	86	892	978	22	256	278	5 356	10 410	15 766

Vestjylland tegner sig for 7,7 pct. af dagpengeugerne, og får 7,1 pct. af dagpengene, hvilket gør Vestjylland til den landsdel, der relativt til deres andel af uger med orlov får færrest penge, efterfulgt af Syddjælland. Københavns Omegn er med 9,8 pct. af dagpengeugerne og 10,2 pct. af dagpengene den landsdel, der relativt får flest penge i forhold til landsdelens andel af uger på barselsorlov.

Forældrenes benyttelse af orlovsreglerne

*Udgangspunkt:
De fødte børn* Mens der i det foregående mest er fokuseret på de økonomiske aspekter af barselsorlovens virkning, er udgangspunktet i dette afsnit det enkelte forældrepar og deres barn. Hermed er det muligt at belyse, hvor meget orlov der bliver taget i forbindelse med det enkelte barn, og hvordan forældrene fordeler orloven. Det skal dog for en god ordens skyld nævnes, at det er fødslen, der er rettighedsudløsende. Får forældrene tvillinger får de ikke ret til mere orlov end, hvis de får en enling. Men talemåden "orlov pr. født barn" er bekvem, om end altså en anelse misvisende. Orlov i forbindelse med adoption samt orlov før fødslen er for overskuelighedens skyld udeladt, dog med figur 6 som en undtagelse, hvad graviditetsorloven angår.

*Opgørelsen dækker
børn født i 2015* Opgørelsen dækker – bortset fra oversigtstabel 11 – børn født i 2015. Og for at kunne sammenligne over tid, er der brugt oplysninger om orlov holdt i 2015 og 2016. Når det ikke på nuværende tidspunkt er muligt at opgøre forældrenes brug af orlovsreglerne for børn født i 2016 skyldes det, at forældre til børn født i fx december 2016 ikke er færdige med at holde barselsorlov før i slutningen af 2017, og de data vil først være klar i 2018.

*Udskudt orlov kan ikke
belyses fuldstændigt* Det er muligt at forlænge den normale orlovsperiode eller udskyde dele af orloven helt til barnet fylder 9 år. Der kan derfor først gives en endelig og fuldstændig beskrivelse af udnyttelsen af orloven for børn født i 2015, når statistikken for 2024 udkommer. Også muligheden for at genoptage arbejdet på deltid medfører, at nogle orlovsperioder kan vare betydeligt længere end de normale 46 uger. Langt størstedelen af orloven vedrørende børn født i 2015 er dog blevet holdt i 2015-2016.

*Hvem er berettiget til
dagpenge* Det er kun forældre, der er tilknyttet arbejdsmarkedet (herunder arbejdsløse), der kan modtage dagpenge. I tabel 10 og 18 er antallet af dagpengeberettigede forældrepar forsøgt beregnet.

*Hvorfor ændres
orlovslængden?* Forældrenes valg om afholdelse af barselsorlov vil være påvirket af bl.a. muligheden for ud over dagpengene også at modtage hel eller delvis løn under barselsorloven.

Populationen I alt indgår 59.019 forældrepar til børn født i 2015.

I oversigtstabel 8a er der for de sidste 10 år angivet antal forældrepar pr. år, og hvor mange af disse, der modtog dagpenge på grund af barsel.

Oversigtstabel 8a

Forældreårgang 2006 - 2015 fordelt efter, om forældrene har modtaget barselsdagpenge

Fødselsår	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	antal									
Forældreårgangen i alt	64 845	64 124	65 172	63 060	63 633	59 218	58 282	56 262	57 539	59 019
Uden dagpenge	7 767	7 442	7 157	7 150	7 510	7 326	7 568	7 679	8 233	8 427
I alt med dagpenge	57 078	56 682	58 015	55 910	56 123	51 892	50 714	48 583	49 306	50 592
Kun mor har modtaget dagpenge	16 334	16 379	16 500	15 576	15 164	14 127	13 320	12 680	12 970	13 200
Kun far har modtaget dagpenge	5 153	4 905	4 852	4 543	4 888	4 746	4 959	5 005	5 167	5 368
Begge forældre har modtaget dagpenge	35 591	35 398	36 663	35 791	36 071	33 019	32 435	30 898	31 169	32 024

Oversigtstabel 8b

Forældreårgang 2006 - 2015 fordelt efter, om forældrene har modtaget barselsdagpenge

Fødselsår	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	pct.									
Forældreårgange i alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Uden dagpenge	12	12	11	11	12	12	13	14	14	14
I alt med dagpenge	88	88	89	89	88	88	87	86	86	86
Kun mor har modtaget dagpenge	25	26	25	25	24	24	23	23	23	22
Kun far har modtaget dagpenge	8	8	7	7	8	8	9	9	9	9
Begge forældrene har modtaget dagpenge	55	55	56	57	57	56	56	55	54	54

I oversigtstabel 8b er den procentuelle udvikling for de sidste 10 år angivet. Det vil sige udviklingen i andele af en forældregeneration, hvor begge, den ene eller ingen har modtaget dagpenge på grund af barsel.

Af oversigtstabel 8b fremgår det, at andelen af forældre, hvor mindst en af parterne har modtaget dagpenge, i de sidste 10 år har ligget stabilt i lejet 86-89 pct., og at andelen, hvor begge har modtaget dagpenge, har været lige så stabil og af en størrelsesorden på 54-57 pct.

Den næste tabel viser, hvor mange dages barselsorlov, her defineret som al orlov efter fødslen, der i gennemsnit blev holdt i løbet i barnets fødselsår og året efter. For årgang 2015 vil det sige al orlov efter fødslen holdt i 2015 og 2016.

Oversigtstabel 9

Samlet orlov efter fødslen, gennemsnitligt antal dage – forældreårgang 2006 - 2015

Fødselsår	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	gns. antal dage									
Mors orlov når både mor og far holdt orlov	299	297	295	296	295	295	294	295	294	296
Fars orlov når både far og mor holdt orlov	30	32	35	36	37	37	37	37	37	38
Mors orlov når mor var alene om at holde orlov	311	312	310	312	312	312	313	314	314	317
Fars orlov når far var alene om at holde orlov	43	48	51	55	53	53	54	52	54	55

Oversigtstabel 9 viser udviklingen i, hvordan de forældrepar, hvor begge rent faktisk holdt orlov, fordelte orloven imellem sig, og i tabellen er al orlov efter fødslen medtaget. Det er imidlertid kun den fælles forældreorlov på 32 uger, som forældrene efter indbyrdes aftale kan dele, så faderen kan aldrig nå op på mere end 224 dage, medmindre han på grund af særlige omstændigheder kan overtage moderens 14 ugers fødselsorlov. Efter en stigning i antallet af dage til faderen i perioden 2006-2010 har antallet af dage holdt af faderen ikke rykket sig før år 2015, hvor der er lagt yderligere en dag til faderens orlov, så faderen i 2015 holdt 38 dage, hvilket stadig er en del mindre end moderens 296 dage.

Af oversigtstabel 9 fremgår det endvidere, at hvis faderen er alene om at holde barselsorlov på dagpenge, holder han langt færre dage end moderen i den tilsvarende situation – for årgang 2015 holdt han 55 dage, mens moderen holdt 317.

Fordelinger af afholdt orlov

Et gennemsnitligt antal orlovsdage kan dække over, at de fleste holder færre dage og kun nogle få flere. I det følgende er fordelingen af afholdt orlov for forskellige typer orlov vist i en række figurer.

Fire typiske orlovs-længder

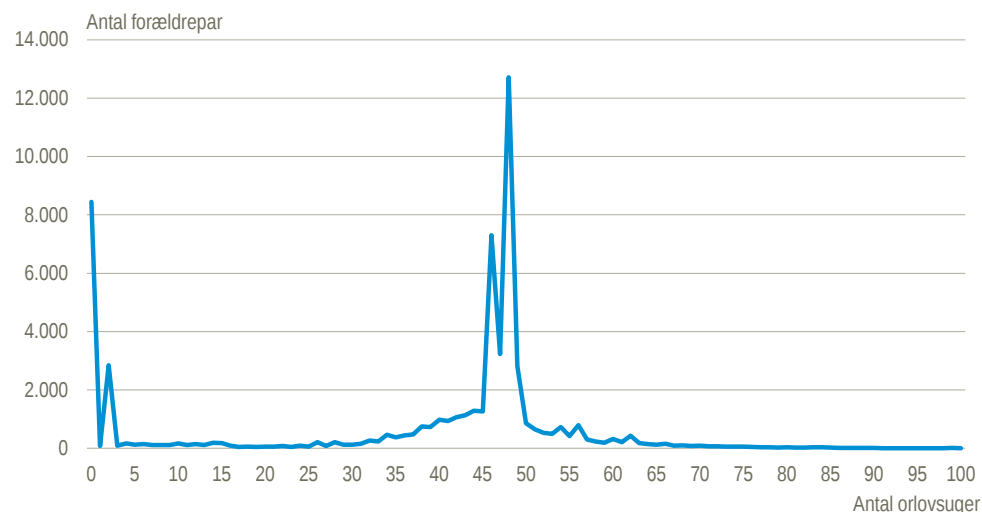
Fordelingen af den samlede afholdte orlov er vist i figur 1. De fire typiske orlovs-længder ses som 4 toppunkter: Nul ugers orlov for forældrepar, der ikke er berettigede til barselsorlov på dagpenge eller ikke har søgt (14 pct.), to ugers orlov, typisk

hvor faderen holder fædreorlov, og moderen ikke er dagpengeberettiget (5 pct.), 46 uger, typisk 14 ugers fødselsorlov til moderen efterfulgt af 32 ugers forældreorlov til moderen og ingen orlov til faderen (12 pct.) og endelig 48/49 uger, typisk hvor moderen holder 14 ugers fødselsorlov, faderen to ugers fædreorlov og parret tilsammen holder den fulde orlov, evt. med lidt indskudte helligdage (26 pct.).

To mindre toppunkter

Desuden ses et par mindre toppunkter omkring uge 54/56 og uge 60/62 efter fødslen. De hænger sammen med muligheden for på nedsatte dagpenge at forlænge forældreorloven på 32 uger med 8 eller 14 uger.

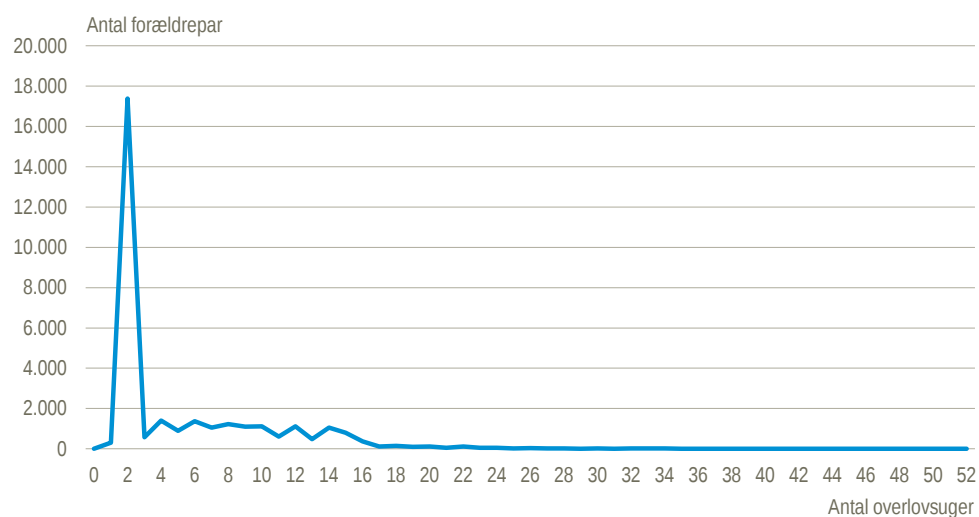
Figur 1. Forældrepar fordelt efter længden af den samlede orlov efter fødslen – børn født i 2015

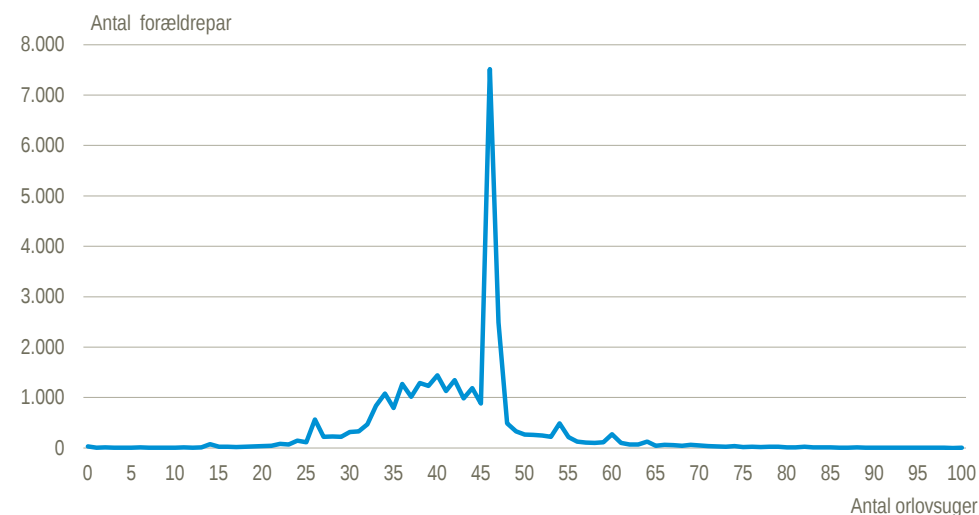
Faderens orlov

Figur 2 viser faderens orlov særskilt for de forældrepar, hvor begge har holdt orlov. Typisk holdt faderen netop 2 ugers orlov – det skete i 55 pct. af tilfældene.

Figur 2. Forældrepar fordelt efter længden af faderens orlov – børn født i 2015. Kun tilfælde, hvor begge forældre har holdt orlov

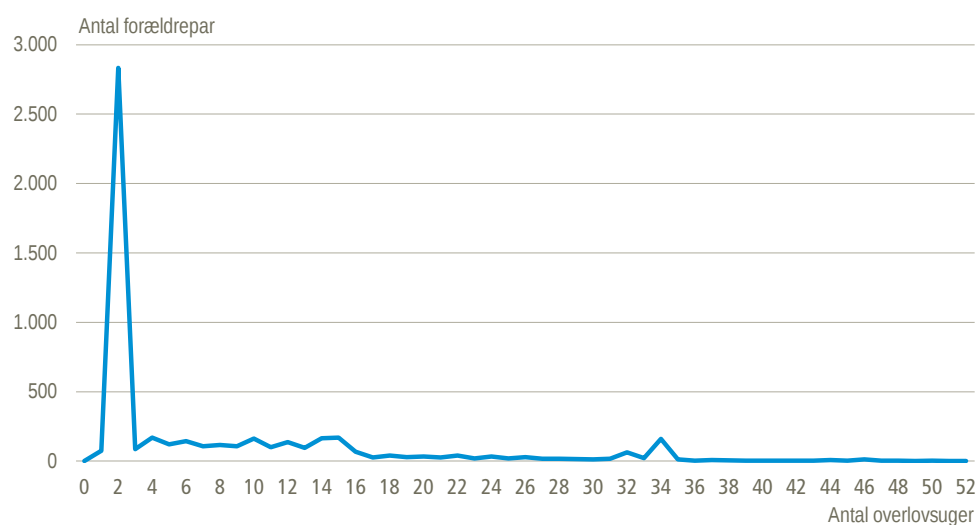
Figur 3. Forældrepar fordelt efter længden af moderens orlov – børn født i 2015. Kun forældrepar, hvor begge forældre har holdt orlov

Moderens orlov

Figur 3 viser tilsvarende moderens orlov særskilt i de tilfælde, hvor begge har holdt orlov. Typisk holdt moderen 46 ugers orlov – det skete i 23 pct. af tilfældene, og i 8 pct. af tilfældene holdt moderen 47 uger, således at intervallet 46-47 uger når op på 31 pct.

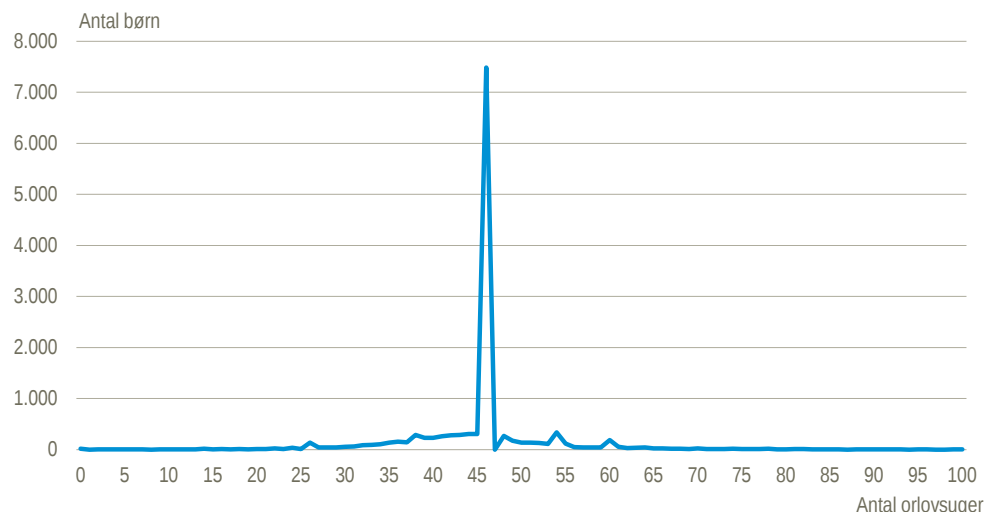
Figur 4. Forældrepar fordelt efter længden af faderens orlov – børn født i 2015. Kun forældrepar, hvor faderen var alene om at holde orlov

Faderen alene om at holde orlov

Figur 4 viser fordelingen af orlov i de tilfælde, hvor faderen var alene om at holde orlov. Også her holdt faderen typisk 2 ugers orlov (53 pct. af tilfældene).

**Figur 5. Forældrepar fordelt efter længden af moderens orlov – børn født i 2015.
Kun forældrepar, hvor moderen var alene om at holde orlov**

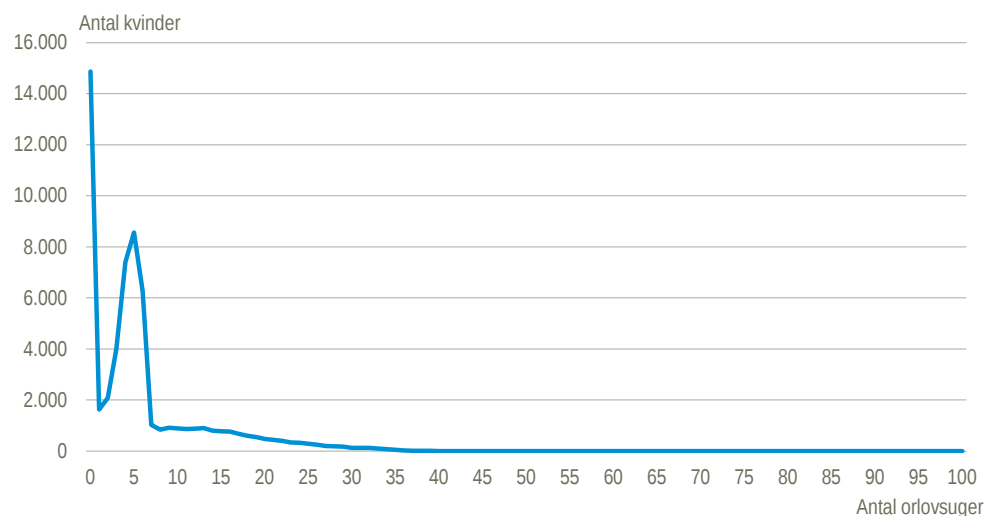

Anm.: I figur 5 er 46 uger og 47 uger lagt sammen, fordi figuren ellers ville være misvisende med et toppunkt på kun 5600.

Moderen alene om at holde orlov

Figur 5 viser fordelingen af orlov i de tilfælde, hvor moderen var alene om at holde orlov. Det maksimale antal uger på barselsorlov med dagpenge udbetalt enten til arbejdsgiveren eller direkte til moderen er 46/47 uger. I de tilfælde, hvor moderen var alene om at holde barselsorlov på dagpenge, var det hver anden kvinde (57 pct.), der holdt det maksimale antal uger, 26 pct. holdt mindre end 46 uger og 17 pct. mere end 46-47 uger. 3 pct. holdt under et halvt år.

Figur 6. Orlov holdt af mor inden barnets fødsel – børn født i 2015

Graviditetsorlov

Ifølge lov om barsel kan kvinden gå fra på graviditetsorlov, når der er fire uger til forventet fødsel. Orloven løber frem til fødslen, selvom fødslen sker senere end fire uger efter graviditetsorlovens påbegyndelse. Der er dog en række undtagelser. I tilfælde af fx truende abort, svangerskabsforgiftning eller bækkenløsning kan kvinden gå fra før. Det samme gælder, hvis arbejdet art er til fare for fostret, og det ikke er muligt at anvise andet passende arbejde på arbejdspladsen.

I figur 6 er fordelingen af moderens graviditetsorlov vist. 25 pct. holder ikke graviditetsorlov, enten fordi de ikke har dagpengeret (23 pct.), eller fordi de bare ikke gør (2-3 procent). Blandt de, der holdt graviditetsorlov, holdt 34 procent fire uger eller mindre, hvilket vil sige, at der er 66 procent, der holdt mere end fire uger. Den

gennemsnitlige graviditetsorlov fraregent dem, der ikke holder nogen, er 7,9 uger. 2 pct. holdt mere end et halvt år.

Oversigtstabel 10.

**Forældrepar's fordeling af den fælles 32-ugers barselsorlov – børn født i 2015.
Kun forældrepar der bor sammen**

	Antal forældrepar	Antal fædre der holdt en del af den fælles orlov	Procentdel orlovs fædre	Fædrenes gennemsnitlige antal dage, hvis de holdt orlov	Antal mødre der holdt en del af den fælles orlov	Procentdel orlovs mødre	Mødrenes gennemsnitlige antal dage, hvis de holdt orlov
	antal		pct.	gns. antal dage	antal	pct.	gns. antal dage
I alt	52 194	16 504	32	60	41 603	80	205
Faderen og moderen er begge berettigede til dagpenge	38 612	14 318	37	56	38 189	99	203
Faderen er alene om at være berettiget til dagpenge	6 218	2 186	35	91	0	0	0
Moderen er alene om at være berettiget til dagpenge	3 488	0	0	0	3 414	98	219
Hverken faderen eller moderen er berettigede til dagpenge	3 876	0	0	0	0	0	0

Anm.: Om en person er dagpengeberettiget eller ej, er beregnet ud fra indkomsten.

Oversigtstabel 10 supplerer oversigtstabel 8 og 9 og viser, at det er 38.612 forældrepar svarende til 74 pct. af de forældrepar, der bor sammen, for hvem det er relevant at aftale, hvordan den fælles forældreorlov skal fordeles. I 37 pct. af tilfældene holdt manden en del af orloven, og en yderligere beregning (som ikke fremgår af tabellen) viser, at ud af disse 14.318 forældrepar, var der 14.098, hvor kvinden også holdt en del af forældreorloven. Blandt disse par holdt manden i gennemsnit 55 dage og kvinden 171 - i alt 226 dage, og altså lidt mere end 32 uger. Endelig skal det nævnes, at i de tilfælde, hvor begge var berettigede, men kun manden holdt forældreorlov (220 mænd), holdt han 120 dage, mens kvinden i den tilsvarende situation (24.091 kvinder) holdt 222 dage.

Udskudt orlov

Oversigtstabel 11 viser omfanget af udskudt orlov.

Bemærk – 2009-tal

Da dele af barselsorloven kan udskydes til barnet er fyldt 9 år, er der, for at belyse omfanget af udskudt orlov, i tabel 11 taget udgangspunkt i børn født i 2007 og opgjort, hvor meget orlov hvert forældrepar har holdt i årene 2009-2016. De forældre, der holder orlov i barnets tredje til niende leveår holder i gennemsnit mange dage. Det er derfor nødvendigt at påpege, at der i opgørelse af tallene i oversigtstabel 11 ikke er taget hensyn til muligheden for at gå på barsel på deltid.

Oversigtstabel 11.

**Modtagere af barselsdagpenge i 2009-2016 – børn født i 2007.
Al orlov mens barnet har alderen 2-9 år**

	Fordelingstype					
	Kun far	Kun mor	Både mor og far		Alle med orlov	Far
			Far	Mor		
Antal forældre med dagpenge	66	1 545	122	122	1 733	188
Dage pr. mor/far	73	73	39	33	67	51

Hvorledes deles orloven?

Oversigtstabel 12 belyser yderligere, hvordan forældrene deler den samlede orlov efter fødslen i de tilfælde, hvor de begge tager en del af den. Hyppigst sker det ved, at faderen tager netop de 2 ugers fædreorlov, og moderen 46 uger svarende til de 14 ugers fødselsorlov plus hele 32-ugers forældreorlov.

Oversigtstabel 12.

Fødsels- og barselsorlov holdt i 2015-2016 fordelt mellem moderen og faderen – børn født i 2015. Kun forældrepar, hvor både moderen og faderen har holdt orlov efter fødslen

	Mødre med dag- penge i alt	0-14 uger	15-24 uger	25-34 uger	35-45 uger	46 uger	47 uger eller mere
Fædre med dagpenge i alt	32 024	193	498	4 414	12 625	7 533	6 761
Under 2 uger	4 606	10	29	181	1 142	1 698	1 546
2 uger	13 137	35	79	585	3 079	5 490	3 869
3-4 uger	1 991	13	17	121	1 337	134	369
5-10 uger	6 796	29	69	882	4 924	146	746
Over 10 uger	5 494	106	304	2 645	2 143	65	231

*Tages orloven
samtidig eller forskudt?*

Set ud fra barnets synspunkt er det ikke kun relevant, hvor mange dagpengedage moderen og faderen har taget tilsammen. Det er også af betydning, i hvor høj grad dagene er taget på samme tid, eller om de er benyttet til at gøre den samlede orlovsperiode så lang som mulig. I de tilfælde, hvor både moderen og faderen har holdt orlov efter fødslen, er det derfor optalt, hvor mange dage orloven er blevet holdt samtidig, og hvor mange dage, kun den ene af forældrene har holdt orlov.

Oversigtstabel 13.

Hvor meget orlov holdt mor og far samtidigt?

Forældrepar til børn født i 2015, hvor både moderen og faderen har holdt orlov efter fødslen

Antal dage med orlov pr. barn	333
Heraf antal dage, hvor moderen og faderen har holdt orlov samtidig	20

Det fremgår, at langt størstedelen af orloven er taget på forskellige dage. Kun i 20 dage i gennemsnit har barnet oplevet, at begge forældre havde orlov samtidig. De 14 dage heraf vil typisk være den særlige fædreorlov, der normalt tages umiddelbart efter fødslen, hvor moderen samtidig holder fødselsorlov.

*Tages orloven som
ét forløb –
eller brydes den op?*

Et andet element i fleksibiliteten i orlovsreglerne er, at de 32-ugers forældreorlov kan stykkes op i enkeltbidder. Oversigtstabel 14 dækker de 32 ugers forældreorlov samt diverse muligheder for udsat orlov, og tabellen dækker både, hvor begge forældrene har holdt orlov, og hvor kun én af forældrene har holdt orlov. En dagpengeperiode er opgjort som et afsluttet dagpengeforløb for en af forældrene.

Oversigtstabel 14.

Muligheden for at dele forældreorloven op i enkeltperioder – børn født i 2015

Antal forældrepar, hvor mindst én af forældrene har modtaget dagpenge for at holde forældreorlov (32 ugers orlov)	47 298
Antal fædre der har modtaget dagpenge i forbindelse med forældreorlov	16 874
Antal dagpengeperioder, fædre	23 423
Antal mødre der har modtaget dagpenge i forbindelse med forældreorlov	44 709
Antal dagpengeperioder, mødre	50 076
Antal dagpengeperioder i alt	69 314
	pct.
Andel børn med 1 periode	68.
Andel børn med 2 perioder	25.
Andel børn med 3 perioder	5.
Andel af børn med mere end 3 perioder	2.

Det fremgår, at de 47.298 forældrepar har holdt i alt 69.314 dagpengeperioder (der ikke har ligget samtidigt). 68 pct. af børnene har dog oplevet et langt ubrudt forløb, hvor mindst den ene forældre har været hjemme med dagpenge. Og så skal det skyndsomst siges, at pauser i barselsorloven meget ofte skyldes, at forældrene har holdt ferie, og i ferieperioden ikke får dagpenge.

*Orlovslængde og
fars/mors alder*

I oversigtstabel 15 a og b er den gennemsnitlige orlovslængde efter fødslen fordelt efter forældrenes alder. Kun tilfælde, hvor begge forældre har holdt orlov, er medregnet. Forældrenes alder er alderen ved barnets fødsel.

Oversigtstabel 15 a.

**Fødsels- og barselsorlov i 2015-2016 efter faderens alder – børn født i 2015.
Kun forældrepar, hvor både moderen og faderen har holdt orlov**

	Antal dagpengemodtagere	Faderens orlovsdage
Fædre i alt	32 024	38
Under 20 år	3	12
20-24 år	818	20
25-29 år	6 895	31
30-34 år	12 198	39
35-39 år	8 228	42
40-44 år	2 970	40
45-49 år	696	38
50-54 år	164	38
55 år og derover	52	46

Oversigtstabel 15 b.

**Fødsels- og barselsorlov i 2015-2016 efter moderens alder – børn født i 2015.
Kun forældrepar, hvor både moderen og faderen har holdt orlov**

	Antal dagpengemodtagere	Moderens orlovsdage
Mødre i alt	32 024	296
Under 20 år	31	295
20-24 år	1 856	301
25-29 år	10 291	300
30-34 år	12 647	294
35-39 år	6 091	290
40-44 år	1 065	289
45-49 år	40	297
50 år og derover	..	..

*Fordeling efter
socioøkonomisk status
og branche*

Afslutningsvis bringer tabel 16 a og 16 b opgørelser over kvinders og mænds gennemsnitlige orlov fordelt efter deres socioøkonomiske status og branche. Disse baggrundsuplysninger bygger på Danmarks Statistiks registerbaserede arbejdsstyrkestatistik fra november 2014. Ved vurderingen af tallene skal det tages i betragtning, at den pågældende person kan have haft en anden status på tidspunktet for barselsorloven. I tabellerne er ikke-beskæftigede (herunder arbejdsløse) udeladt sammen med personer med uoplyst socioøkonomisk status eller branche.

*Kvindelige topledere
holder mindre orlov*

Blandt kvinderne holder topledere (og ganske få selvstændige) kortere orlov end de andre grupper, mens det er lige omvendt for mændene. Her holder toplederne den længste orlov.

*Kvinder i landbruget
og mænd inden for
finansiering og forsikring
holder lang orlov*

Fordelt på brancher holder kvinder inden for landbrug længst orlov, mens ansatte inden for information og kommunikation holder kortest. Hos mændene er det beskæftigede inden for Finansiering og forsikring, der holder længst orlov, mens landbruget står for den korteste orlov.

Oversigtstabel 16 a.

Kvindens orlov efter fødslen efter socioøkonomisk status og branche, ekskl. uoplyste og personer ude af erhverv – børn født i 2015

	Selvstændig, medarbej- dende ægte- fæller	Topledere, lønmod- tagere på højeste niveau	Lønmod- tagere på mellem- niveau	Lønmod- tagere på grund- niveau	Andre løn- mod- tagere	I alt inkl. lønmod- tagere uden nærmere angivelse
	gennemsnitlig orlovs længde					
I alt	293	296	305	307	310	302
Landbrug, skovbrug og fiskeri	..	318	273	313	317	316
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	..	287	302	308	313	300
Bygge og anlæg	..	293	302	307	320	305
Handel og transport mv.	..	290	299	310	309	305
Information og kommunikation	..	282	290	297	326	289
Financiering og forsikring	..	296	313	310	293	304
Ejendomshandel og udlejning	..	278	298	308	298	301
Erhvervsservice	..	286	298	306	312	299
Offentlig administration, undervisning og sundhed	..	299	316	305	305	302
Kultur, fritid og service	..	278	297	312	306	300

Oversigtstabel 16 b.

Mænds orlov efter fødslen efter socioøkonomisk status og branche, ekskl. uoplyste og personer ude af erhverv – børn født i 2015

	Selvstændig, medarbej- dende ægte- fæller	Topledere, lønmod- tagere på højeste niveau	Lønmod- tagere på mellem- niveau	Lønmod- tagere på grund- niveau	Andre løn- mod- tagere	I alt inkl. lønmod- tagere uden nærmere angivelse
	gennemsnitlig orlovs længde					
I alt	..	54	40	33	29	40
Landbrug, skovbrug og fiskeri	..	25	21	20	19	21
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	..	49	32	29	27	34
Bygge og anlæg	..	26	19	25	23	24
Handel og transport mv.	..	32	32	29	30	30
Information og kommunikation	..	48	41	40	71	44
Financiering og forsikring	..	68	60	67	41	65
Ejendomshandel og udlejning	..	44	42	37	31	38
Erhvervsservice	..	45	41	31	31	39
Offentlig administration, undervisning og sundhed	..	63	57	49	45	58
Kultur, fritid og service	..	60	40	42	36	47

Det regionale aspekt

I oversigtstabel 17 er forældreårgangen fordelt på landsdele samt efter om begge forældre, kun moderen eller kun faderen har holdt barsel. Tabellen viser antal personer og det gennemsnitlige antal dage på barsel. Som det fremgår af tabellen, er der regionale forskelle. For par, hvor begge har holdt orlov, holdt i København moderen 281 dage og faderen 53 dage. I Nordjylland, Syddjylland og Vestjylland holdt moderen 304-307 dage og faderen 28-29.

Oversigtstabel 17

Forældreårgang 2015 fordelt på landsdele og afholdt orlov

	Mor og far på skift					Mor alene		Far alene	
	Forældrepar i alt	Mødre med barsel	Mødre med barsel	Fædre med barsel	Fædre med barsel	Mødre med barsel	Mødre med barsel	Fædre med barsel	Fædre med barsel
	antal	gns. dage	antal	gns. dage	Antal	gns. dage	antal	gns. dage	gns. dage
I alt	59 019	31 992	296	32 024	38	13 183	317	5 368	55
Byen København	11 339	6 183	281	6 185	53	2 807	315	1 001	78
Københavns Omegn	5 776	2 931	289	2 934	43	1 499	318	509	54
Nordsjælland	3 816	2 118	289	2 120	41	913	317	286	56
Bornholm	266	146	300	146	29	44	323	37	56
Østsjælland	2 254	1 281	294	1 282	38	537	320	170	55
Vest- og Sydsjælland	4 866	2 253	300	2 255	32	1 112	317	488	52
Fyn	4 628	2 373	298	2 375	33	985	317	435	52
Syddjylland	6 886	3 790	305	3 795	29	1 371	313	692	44
Østjylland	9 459	5 406	299	5 413	36	1 973	319	797	50
Vestjylland	4 129	2 423	307	2 427	28	750	317	424	48
Nordjylland	5 600	3 088	304	3 092	28	1 192	317	529	46

I oversigtstabel 18 er forældreårgangen fordelt på landsdele samt efter om begge forældre, kun moderen eller kun faderen er berettiget til barselsorlov på dagpenge. Definitionen på at være berettiget til dagpenge er, at man enten i 2015-2016 skal have holdt barsel eller i 2015 have haft en indkomst, der efter lov om barsel berettiger én til at få udbetalt 80 pct. af dagpengemaximum. Forskellen mellem tabel 17 og tabel 18 består i, at der i beregningerne i tabel 18 indgår personer, der ikke har holdt barselsorlov, men som er berettigede til dagpenge. Sådanne personer indgår i beregningen af gennemsnittet med nul dage. Gennemsnitberegningen i tabel 17 er udelukkende over personer, der rent faktisk har holdt orlov.

Af oversigtstabel 18 fremgår det, at et forældrepar fra København, hvor begge var berettigede, holdt tilsammen 328 dages barsel fordelt med 285 dage til kvinden og 43 dage til manden. Et tilsvarende forældrepar fra fx Vestjylland holdt tilsammen 331 dage fordelt med 307 til kvinden og 24 til manden.

Oversigtstabel 18.

Forældreårgang 2015 fordelt på landsdele og ret til dagpenge

	Begge forældre er DP-berettigede					Kun far er DP-berettiget		Kun mor er DP-berettiget	
	Forældrepar i alt	Mødre med barsel	Mødre med barsel	Fædre med barsel	Fædre med barsel	Fædre med barsel	Fædre med barsel	Mødre med barsel	Mødre med barsel
	antal	gns. dage	antal	gns. dage	antal	gns. dage	antal	gns. dage	gns. dage
I alt	59 019	40 242	298	32 209	30	5 183	38	4 933	310
Byen København	11 339	7 728	285	6 236	43	950	54	1 262	310
Københavns Omegn	5 776	3 858	293	2 954	33	489	34	572	313
Nordsjælland	3 816	2 765	293	2 137	32	269	36	266	304
Bornholm	266	173	302	147	26	36	41	17	322
Østsjælland	2 254	1 663	298	1 286	29	166	38	155	314
Vest- og Sydsjælland	4 866	2 960	303	2 263	25	480	33	405	313
Fyn	4 628	2 962	300	2 393	27	417	34	396	310
Syddjylland	6 886	4 695	305	3 821	24	666	32	466	306
Østjylland	9 459	6 666	301	5 435	29	775	35	713	311
Vestjylland	4 129	2 929	307	2 436	24	415	35	244	311
Nordjylland	5 600	3 843	306	3 101	23	520	33	437	307

Baggrundsoplysninger

<i>Mere information</i>	www.dst.dk/stattabel/468 . Flere opgørelser kan findes i Danmarks Statistikbank, www.statistikbanken.dk/2403 i mappen Offentligt forsørgede → Barselsdagpenge eller Offentligt forsørgede → Sygedagpenge.
<i>Seneste offentliggørelse</i>	<i>Dagpenge ved graviditet, fødsel og adoption 2015</i> udkom 2. november 2016 i serien <i>Arbejdsmarked 2016:8</i> (Statistiske Efterretninger).
<i>Næste offentliggørelse</i>	<i>Dagpenge ved graviditet, fødsel og adoption 2016</i> forventes at udkomme ultimo oktober 2018 i serien <i>Arbejdsmarked</i> (Statistiske Efterretninger).
<i>Henvendelse</i>	Torben Lundsvig, tlf. 39 17 34 21, tlu@dst.dk

Kilder og metoder

Læs mere i statistikdokumentationen I [statistikdokumentationen](#) er der en mere omfattende beskrivelse af kilder og metoder.

Datakilde Statistikken om dagpenge ved graviditet, fødsel og adoption mv. er baseret på Danmarks Statistiks barsels- og sygedagpengestatistikregister. Registret opdateres kvartalsvis med oplysninger fra de administrative dagpengesystemer, der henholdsvis dækker dagpenge ved sygdom og dagpenge ved graviditet, fødsel mv.

Afgrænsning af statistikken Efterretningen opgør sager, hvor der i løbet af 2016 er sket udbetaling af dagpenge fra Udbetaling Danmark - enten til den sikrede eller som refusion til arbejdsgiveren, sager vedrørende barselsorlov holdt i 2015, men hvor udbetalingen er registreret i 2016, samt sager hvor orloven er holdt i 2016, men pengene er blevet udbetalt i første halvår af 2017.

Der kan kun udbetales dagpenge til erhvervsaktive, dvs. lønmodtagere (herunder arbejdsløse) og selvstændige, men normalt ikke til fx uddannelsessøgende eller kontanthjælpsmodtagere.

2 typer af statistik Der offentliggøres 2 forskellige typer af statistik om barselsorlov:

- De traditionelle opgørelser over, hvor mange personer der har holdt orlov i kalenderåret, om de udbetalte dagpenge osv. Disse opgørelser omfatter såvel orlov i forbindelse med fødsel som orlov ved adoption. Denne type opgørelser er bl.a. egnede til at belyse udgifterne ved barselsorloven. Opgørelser af denne type kan findes på www.statistikbanken.dk/2403.
- Opgørelser, hvor udgangspunktet tages i det enkelte forældrepar og deres nyfødte barn. Her ud fra analyseres, hvor meget orlov, forældrene tager i alt, og hvordan de fordeler den mellem sig. For at kunne give en nogenlunde dækkende belysning tages der udgangspunkt i børn født i 2015, idet størstedelen af den samlede orlov så vil være afholdt i 2015 eller 2016. Opgørelser af denne type kan findes på www.dst.dk/stattabel/468.
- For kunne give et indtryk af omfanget af udskudt orlov tages i oversigtstabel 11 i stedet udgangspunkt i børn født i 2007, og den orlov, der er afholdt i, hvad der så nogenlunde svarer til barnets 3-9. leveår, er optalt.

Metodemæssigt problem: Forsinkede indberetninger Et metodemæssigt problem i statistikken er, at det ofte forekommer, at dagpengene afregnes med forsinkelse. Der er derfor et antal dagpengedage i ét kalenderår, der

først afregnes året efter, eller hvor der sker en efterregulering i det følgende år. I denne efterretning er dage vedrørende 2016 men først indberettet i løbet af 1. halvår af 2017 medtaget, og for 2015 gælder det, at penge for dage vedrørende 2015 men først udbetalt i løbet af 2016 er medtaget.

<i>Dagpengebeløb</i>	De anførte dagpengebeløb omfatter de dagpenge, der i løbet af året er udbetalt til den sikrede eller som refusion til arbejdsgivere, der yder fuld eller delvis løn under graviditet og barsel. I beløbene indgår derfor også udbetalinger vedr. orlov i året før samt efterreguleringer fra tidligere år.
<i>Antal personer</i>	Antallet af personer opgøres normalt netto - dvs. at en person kun tæller med én gang i hver kategori i en tabel. Har den samme person fx holdt flere forskellige former for orlov, er den pågældende kun medtalt én gang i totalerne. Af teksten i tabellerne fremgår, om antallet af personer dækker over de personer, der i året har modtaget dagpenge, eller om det dækker over de personer, der i året har haft orlovsdage. Forskellen udgøres af personer, der ikke holdt orlov i året, men modtog dagpenge vedr. orlov afholdt i året før eller tidligere.
<i>Antal dagpengeuger</i>	Antallet af dagpengeuger er summen af uger holdt i året. I tilfælde af flere forløb samtidig tælles kun det ene. Har en person samtidig flere sager løbende, fordi den pågældende har flere arbejdsgivere eller modtager dagpenge både som lønmodtager og som selvstændig, medtælles ugerne for begge forløb i opgørelser vedrørende antal sager, mens al dobbelttælling er fjernet i opgørelser over antal dage på barsel. En dagpengeuge er opgjort som 1/7 af antallet af dage fra første til sidste dag med dagpenge. I løbet af en sådan 7-dages periode får man normalt udbetalt dagpenge for 5 tabte arbejdsdage.
<i>Inddeling i intervaller</i>	Når orlovsforløb inddeles i ugeintervaller, rundes antallet af dage op, således at fx 2 uger betyder 8-14 dage.
<i>Inddeling efter orlovstype</i>	Inddelingen i forskellige typer orlov bygger på Udbetaling Danmarks kontering af den enkelte dagpengesag. Indtil 2012 var det kommunernes kontering. Overgangen fra kommunerne til Udbetaling Danmark skete december 2012. Det ser ud som om dette skifte har bevirket en anden måde at anvende koderne for sagsart på. Sammenligning af typer af orlov fra efter år 2012 med før år 2012 skal derfor foretages med forsigtighed. Eventuelle forskelle kan dække over ændret administrativ praksis.
<i>Lovgivning og administration</i>	Reglerne om dagpenge ved graviditet, fødsel og adoption mv. findes i lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel, lov nr. 1084 af 13. november 2009. Loven, der populært kaldes barselloven, hører under Beskæftigelsesministeriet.
<i>Fraværret og dagpengeret</i>	Det er dagpengereglerne, der beskrives her. Her ud over findes der i barselsloven regler om selve <i>fraværret</i> . Fraværret gælder også selv om den pågældende ikke opfylder beskæftigelseskravene for at få dagpenge. En kvindelig lønmodtager har 4 uger før det skønnede fødselstidspunkt ret til fravær. Efter fødslen har moderen ikke blot ret men <i>pligt</i> til orlov i de første 2 uger. I de næste 12 uger har moderen ret til fravær. Faderen har ret til 2 ugers fravær ved fødslen. Efter de 14 uger har såvel moderen som faderen <i>ret til fravær</i> i hver 32 uger. Men tilsammen har moderen og faderen kun <i>ret til dagpenge</i> i tilsammen 32 uger - jf. dog muligheden for forlængelse.
<i>Beregnes pr. fødsel - ikke per barn</i>	Fraværret og dagpengene beregnes med udgangspunkt i <i>fødslen</i> - og ikke i de fødte børn. Det betyder, at fraværret og dagpenge ikke påvirkes, selv om der fødes tvillinger eller mere.
<i>Personkreds</i>	Dagpengeordningen omfatter alle erhvervsaktive personer, der lider et indtægtstab ved uarbejdsdygtighed på grund af graviditet, fødsel eller adoption, og som opfylder visse krav til beskæftigelsesens omfang. Ordningen gælder både lønmodtagere og

selvstændigt erhvervsdrivende, herunder også lønmodtagere, der modtager arbejdsløshedsdagpenge eller ydelser, der træder i stedet herfor, samt elever i lønnet praktik. Uddannelsessøgende forældre har ret til barselsdagpenge, såfremt de ville have været berettiget til arbejdsløshedsdagpenge, hvis de ikke var blevet forhindret pga. barsel, dvs. at de inden udløbet af de almindelige 46 ugers orlov har afsluttet en erhvervsmæssig uddannelse på mindst 18 måneder.

<i>Regler for dagpenge</i>	I forbindelse med graviditet og fødsel findes en række forskellige faser. Reglerne for adoption svarer stort set til reglerne for fødsel, så de skal ikke gennemgås særskilt.
<i>Før fødslen</i>	Moderen har ret til dagpenge fra 4 uger før det skønnede fødselstidspunkt. Hvis graviditeten har et sygeligt forløb, hvis arbejdets særlige karakter medfører risiko for fosteret, eller hvis graviditeten pga. offentlige bestemmelser forhindrer moderen i at varetage sit arbejde, kan graviditetsorloven begynde tidligere. Det er også muligt at gå på en tidligere delvis graviditetsorlov - dvs. at man kan få nedsat sin arbejdstid og så få dagpenge for de resterende timer. Arbejdsgiveren skal herudover betale løn eller dagpenge under fravær pga. forebyggende graviditetsundersøgelser. Da der i disse tilfælde ikke udbetales dagpenge fra det offentlige, indgår disse dagpenge ikke i statistikken.
<i>Første 14 uger - fødselsorlov</i>	Moderen har ret til dagpenge i de første 14 uger efter fødslen. Faderen kan i ganske særlige tilfælde (fx pga. moderens sygdom eller død) overtage retten til dagpenge.
<i>Fædreorlov</i>	I samme periode har faderen ret til dagpenge i 2 uger - fædreorlov.
<i>Efter 14 uger - forældreorlov</i>	Moderen og faderen har herudover tilsammen ret til dagpenge under 32 ugers forældreorlov. Denne periode kan frit deles mellem moderen og faderen, og de kan holde orlov på skift eller samtidig. Faderen kan også vælge at holde en del af den fælles forældreorlov inden for de første 14 uger efter fødslen.
<i>Tilsammen 52 uger med fulde dagpenge</i>	Alt i alt har forældrene tilsammen ret til 52 ugers orlov med fulde dagpenge, nemlig moderens 4 uger før fødslen, moderens 14 uger efter fødslen, faderens 2 uger samt de 32 ugers fælles orlov.
<i>Retsbaseret forlængelse af orlov</i>	De 32 ugers fælles forældreorlov kan altid forlænges med 14 uger for beskæftigede lønmodtagere og selvstændige og med 8 uger for andre. Der kan ikke vælges andre perioder end netop de 14, henholdsvis 8 uger. Ved en sådan forlængelse nedsættes dagpengebeløbet forholdsvis, så det i alt kommer til at svare til de fulde dagpenge i 32 uger. Hermed forlænges den samlede orlovsperiode med dagpenge fra 52 uger til 60 eller 66 uger med reducerede dagpenge.
<i>Udskydelse af orlov</i>	Forældrene har ret til at udskyde en del af orloven helt indtil barnet fylder 9 år. Beskæftigede lønmodtagere og selvstændige har ret til at udskyde mindst 8 og højst 13 uger af 32-ugers perioden. Udskydelsen kan ikke deles af de 2 forældre, og den udskudte periode skal holdes sammenhængende. Herudover kan begge forældre aftale med arbejdsgiveren at udskyde hele eller dele af 32-ugers perioden til afholdelse inden barnet fylder 9 år. Tilsvarende ret gælder for selvstændige.
<i>Forlængelse ved delvis genoptagelse af arbejdet</i>	Forældrene kan vælge at forlænge en del af den samlede orlov ved at genoptage arbejdet delvis under det 'ordinære' orlovsforløb på 46 uger, dog ikke under moderens første 2 ugers orlov. For lønmodtagere kræves dog, at det aftales med arbejdsgiveren. Ved en sådan forlængelse nedsættes dagpengene i forhold til det omfang, hvor arbejdet genoptages. Vælger en mor fx at begynde at arbejde på halv tid efter udløbet af de første 14 uger, så forlænges de 32 ugers forældreorlov med yderligere 32 uger. Den samlede orlov bliver derfor 14 uger + 32 uger + 32 uger, eller 1 ½ år. De bragte tal for den aftalebaserede forlængelse på deltid dækker kun perioden efter udløbet af de 46 uger – altså den periode, hvor orloven bliver forlænget.

<i>Delvis genoptagelse af arbejdet</i>	I hele orlovsforløbet (bortset fra moderens første 2 uger efter fødslen) har man mulighed for at genoptage arbejdet delvis (for lønmodtagere dog højst 29½ time ved en normal ugentlige arbejdstid på 37 timer og for selvstændige højst halvdelen af den normale ugentlige arbejdstid) og så modtage dagpenge for de øvrige timer. Dagpengeperioden forlænges ikke herved.
<i>Andre former for barselsorlov</i>	Ud over disse generelle regler findes der specielle regler omkring bl.a. børn, der er dødfødte eller dør eller bortadopteret inden 32 uger efter fødslen, og omkring børn, der indlægges på sygehus i barselsperioden. Disse og andre specialregler skal ikke omtales her.
<i>Pasning af syge børn</i>	Hvis forældrene må opgive at arbejde for at passe et alvorligt sygt barn (sygdommen skal normalt indebære et hospitalsophold el. lign. i mindst 12 dage) yder kommunen dagpenge i hele perioden. Disse dagpenge har som sådan ikke noget med barselsorlov at gøre, men medtages i statistikken, da reglerne nu findes i barselsloven.
<i>Beregning af dagpenge</i>	Dagpengene beregnes på grundlag af den sikredes dagpengegivende indtægt. Der skelnes mellem lønmodtagere og selvstændigt erhvervsdrivende. Dagpenge til beskæftigede lønmodtagere beregnes på grundlag af den timeindtægt, som lønmodtageren ville have været berettiget til under fraværet efter betaling af arbejdsmarkedsbidrag. Personer, der ikke er i beskæftigelse, får udbetalt et dagpengebeløb, der svarer til de arbejdsledighedsdagpenge mv., som vedkommende ellers ville have modtaget. Til dagpengegivende indtægt for selvstændige medregnes erhvervsindtægt, som i væsentlig grad skyldes egen arbejdsindsats. Det kan være overskud af egen erhvervsvirksomhed, ydelse for udvalgsposter, honorarer mv. For en medhjælpende ægtefælle er beregningsgrundlaget den skattepligtige indkomst, der er overført til personen.
<i>Dagpengenes størrelse</i>	Dagpengemaksimum ved barselsdagpenge er som ved sygedagpenge, dvs. i 2016 på 4.180 kr. om ugen. Beløbet reguleres årligt med satsreguleringsprocenten. Personer med en dagpengegivende indtægt større end maksimum får derfor mindre end 100 pct. dækning af tabt indtægt, mens personer med en indtægt mindre end maksimumsbeløbet får et dagpengebeløb, der netop svarer til den normale indtægt. For lønmodtagere, der gennem faglige overenskomster er sikret fuld løn under graviditet og fødsel, har dagpengemaksimum som sådan ingen betydning for moderen/faderen - her udgør maksimumsbeløbet grænsen for, hvor meget arbejdsgiveren får refunderet fra kommunen.
<i>Dagpengenes udbetaling</i>	Dagpengene udbetales af Udbetaling Danmark. Udbetaler arbejdsgiveren løn under barsel til lønmodtageren, udbetales et beløb svarende til dagpengene af Udbetaling Danmark til arbejdsgiveren. Der udbetales kun dagpenge for de dage, hvor den sikrede skulle have været på arbejde. Har en person flere arbejdsgivere, fx ved kombination af 2 deltidsjob, beregnes dagpenge for hvert enkelt arbejdsforhold. Beløb kan udbetales både til arbejdsgiveren (når personen på barselsorlov får løn fra sin arbejdsgiver) og direkte til den sikrede.

ARBEJDSMARKED 2017:9

Statistiske Efterretninger

ISSN, 1601-085X

www.dst.dk/efterretningerSalg: www.dst.dk/boghandel eller Tlf.: 43 22 73 00

Abonnement for 2017: 1.060 kr. som pdf.

Løssalg: 90 kr. + ekspeditionsgebyr

© Danmarks Statistik, Sejrøgade 11, 2100 København Ø

Signaturforklaring:

- Nul

0 Mindre end 0,5 af den anvendte enhed

0,0 Mindre end 0,05 af den anvendte enhed

• Tal kan efter sagens natur ikke forekomme

.. For usikker til at kunne angives eller diskretionshensyn

... Oplysning foreligger ikke

* Foreløbige eller anslåede tal

— | Vandret eller lodret streg markerer databrud i en tidsserie.

Oplysningerne fra før og efter databruddet er ikke fuldt sammenlignelige.

Som følge af afrundinger kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen.